

§ 174

Remiss Naturvårdsverkets redovisning: Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen antar förslaget till yttrande.

Beslutsunderlag

Remiss av Naturvårdsverkets redovisning Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar, inkom 2022-10-04

Verksamhetschefens tjänsteskrivelse 2022-10-28

Ärendet

Munkfors kommun har från miljödepartementet fått på remiss Naturvårdsverkets redovisning Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar. I remissen vill departementet ha synpunkter på Naturvårdsverkets redovisning och förslag.

Naturvårdsverket föreslår att ansvaret för tre avfallsströmmar ska förändras:

- Avfall från detaljhandeln: Förslaget innebär en avgränsad valfrihet för butiker inom detaljhandeln, vilket innebär att de får möjlighet att välja om de vill hantera sitt avfall själva. Möjligheten till valfrihet innebär att kommunen fortsättningsvis har ett ansvar och att de aktörer som inte vill ta hand om sitt eget avfall inte heller behöver göra det.
- Använt matfett: Förslaget innebär att insamling och behandling av använt matfett undantas från det kommunala ansvaret.
- Utgrävd jord med invasiva främmande arter: Förslaget innebär att kommunerna får ett tydligt ansvar för utgrävda massor med invasiva främmande arter från hushållen.

Naturvårdsverket lämnar även förslag till nya avfallskoder för avfall med invasiva främmande arter, eftersom det är viktigt att tydliggöra ansvaret och säkerställa att avfallet behandlas på ett sådant sätt att spridning förhindras. Naturvårdsverket lämnar i skrivelsen förslag till författningsändringar i miljöbalken och avfallsförordningen rörande avfall från detaljhandeln, använt matfett och utgrävd jord med invasiva främmande arter.

Då det gäller de övriga undersökta avfallsströmmarna föreslås ingen förändring. Det innebär att det kommunala ansvaret kvarstår för matavfall från restauranger och storkök, fett från fettavskiljare, kontorspapper, trädgårds- och parkavfall, grovavfall samt kommunalt avfall från sjukhus.

Naturvårdsverket har genomfört en konsekvensanalys av de författningsförslag som lämnas i skrivelsen. Många aktörer berörs av de förändringar som föreslås. Samtidigt bedöms även nollalternativet, det vill säga om inga förändringar genomförs, få stora konsekvenser. Detta gäller i första hand hantering av avfall från detaljhandeln och använt matfett från restauranger och liknande verksamheter.

Om förslagen om en avgränsad valfrihet för detaljhandeln och ett undantag för använt matfett från kommunalt ansvar genomförs, krävs det att Naturvårdsverkets tillgång till uppgifter säkerställs. Det § har inte varit möjligt att inom tidsramen för detta uppdrag lämna ett slutligt förslag på

Ordförandens och justerares signaturer

§ 174 (forts)

uppgiftslämnande. Om författningsförslagen genomförs behöver därför olika alternativ för genomförande i denna del utredas vidare och en analys av konsekvenserna för berörda aktörer behöver genomföras.

Service bedömning och förslag till yttrande

Förslagen ligger enl. kommunens mening i linje med de förändringar i avfallshantering som sker succesivt och som varit ett önskemål från verksamhetsutövare. I Munkfors är utbudet av alternativa entreprenörer inom avfallsområdet begränsat, det är därför bra att kommunen har kvar det slutliga ansvaret för det kommunala avfallet från detaljhandeln om inte verksamhetsutövarna själva löser det. Emellertid skulle vi hellre se att det kommunala ansvaret kvarstår men med en dispensmöjlighet för verksamhetsutövare som själva kan hantera sitt avfall på ett sätt som bidrar till minskad klimatpåverkan eller ökad resurshushållning. Vi ser också en risk att eventuella entreprenörer väljer att ”plocka ut russin ur kakan” och lämnar övrigt till kommunen, vilket medför svårigheter i planering och finansiering för kommunen.

Gällande matfett bör en auktorisation för omhändertagande entreprenörer införas istället för en avreglering, på så sätt kan kommunen fortsätta ta omhand avfallet som redan idag går till återvinning, ej förbränning, om inte auktoriserad entreprenör erbjuder tjänster i området. På så sätt får kommunen information om avfallsmängder och kan säkerställa att inget avfall dumpas i avlopp eller på annan plats.

Vad gäller ansvaret för utgrävd jord med invasiva främmande arter anser kommunen att detta medför ökade kostnader och behov av ökad kunskap, vilket kommunerna med stora variationer i hantering över åren kommer att ha mycket svårt att täcka med avfallstaxor. Idag finns ingen anläggning för att omhänderta dessa massor vilket kan medföra långa transporter och medföljande risker om spridning. Omhändertagande på plats bör vara huvudregel och endast bortförande till anläggning en dispensmöjlighet. Park- och trädgårdsavfall bör i sin helhet omhändertas där det uppstår för att sluta näringskretsloppen.

Beslut skickas till

m.remissvar@regeringskansliet.se

m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se

Ordförandens och justerares signaturer